

Kurum	Dış Ticaret Müsteşarlığı
Tebliğ Adı	Özel Güvenlik Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları
Tebliğ No	
Resmî Gazete Tarihi	26/02/2005
Resmî Gazete Sayısı	25739

ÖZEL GÜVENLİK ZORUNLU MALİ SORUMLULUK SİGORTASI GENEL ŞARTLARI⁽¹⁾

A. SİGORTANIN KAPSAMI

A.1. Sigortanın Konusu

(Değişik birinci fıkra:RG11/02/2006-26077) Sigortacı, sigorta ettiren tarafından 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanuna istinaden istihdam ettikleri özel güvenlik görevlilerinin, özel güvenlik hizmetine dair mevzuat çerçevesindeki görevlerini yerine getirmeleri sırasında üçüncü şahıslara verecekleri zararları, sigorta poliçesinde belirtilen tutara kadar teminat altına alır.

Bu sigorta, sigorta ettirenin, sigorta konusu olaylar sonucunda kendisine yöneltebilecek haksız taleplere karşı savunmasını da temin eder.

A.2. Tanımlar

Bu Genel Şartlarda geçen:

Kanun: 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunu,

Sigorta: Özel güvenlik mali sorumluluk sigortasını,

Sigorta ettiren: İstihdam ettikleri özel güvenlik görevlilerinin üçüncü kişilere verecekleri zararların tazmini amacıyla, 5188 sayılı "Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun"a göre faaliyet izni almış olan ve aynı kanun uyarınca özel güvenlik mali sorumluluk sigortası yaptırmakla yükümlü olan özel hukuk kişileri ve özel güvenlik şirketlerini,

Sigortacı: Türkiye'de kaza sigortası branşında ruhsatı bulunan ve sigorta ettirenin 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanundan doğan sorumluluğunu, özel güvenlik mali sorumluluk sigortasıyla teminat altına alan sigorta şirketini,

Zarar gören: Zarara sebebiyet veren olay sonucu ölen, yaralanan, sakatlanan veya maddi zarara uğrayan üçüncü şahısları,

Hak sahibi: Zarara sebebiyet veren olay sonucu ölenlerin desteğinden yoksun kalanları ifade eder.

A.3. Kapsama Giren Teminat Türleri

Sigorta ettirenin A.1. maddesinden doğan sorumluluğunu karşılayan teminatlar aşağıda belirtilmiştir.

A.3.1. Ölüm teminatı

Ölüm teminatı, zarara sebebiyet veren olayın zarar görenin derhal veya olay tarihinden itibaren iki sene içinde ölümüne neden olması halinde, hak sahibinin destekten yoksun kalma tazminatını karşılar.

A.3.2. Sakatlık teminatı

Sakatlık teminatı, zarara sebebiyet veren olayın zarar görenin derhal veya olay tarihinden itibaren iki sene içinde geçici veya sürekli bir biçimde sakatlanmasına neden olması halinde, tıbbi tedavinin sona ermesi ve sakatlığın kesin olarak tespiti sonucunda saptanan sakatlanma tazminatını karşılar.

A.3.3. Tedavi giderleri teminatı

Tedavi giderleri teminatı, zarara sebebiyet veren olay sonucunda zarar görenlerin; ilk yardım, muayene, kontrol veya yaralanmadan ötürü hastane veya benzeri diğer tedavi merkezlerindeki ayakta veya yatakta tedavi giderleri ile tedavinin gerektirdiği diğer giderleri karşılar.

A.3.4. Maddî zarar teminatı

(Değişik:RG11/02/2006-26077) Maddî zarar teminatı, zarara sebebiyet veren olay nedeniyle zarar görenlerin taşınır ve taşınmaz mal varlıklarına gelebilecek zararları karşılar.

A.4. Sorumluluğu Kaldıran veya Azaltan Haller

Sigorta ettiren, kendisinin veya eylemlerinden sorumlu tutulduğu özel güvenlik görevlilerinin kusuru bulunmaksızın, zararın meydana gelmemesi için hal ve şartların gerektirdiği bütün dikkat ve özeni gösterdiği veya bütün dikkat ve özeni göstermiş olsa dahi zarara sebebiyet veren olayın meydana gelmesini engelleyemeyeceğini (zarara sebebiyet veren olayın bir mücbir sebepten veya zarar görenin veya başka bir üçüncü kişinin ağır kusurundan ileri gelmesi) ispat ederse sorumluluktan kurtulur.

Zarara sebebiyet veren olayın meydana gelmesinde zarar görenin kusuru varsa, ödenecek tazminattan bu kusur oranında indirim yapılabilir.

A.5. Teminat Dışında Kalan Haller

Aşağıda belirtilen hallerle ilgili tazminat talepleri sigorta teminatı dışındadır:

- Sigorta ettirenin uğradığı zarar ve ziyana ilişkin talepler,
- Sigorta ettirene bir hizmet veya vekalet ilişkisiyle bağlı kimseler ile sigorta ettirenin eşinin, usul ve fiirunun, kendisine evlat edinme ilişkisi ile bağlı olanların ve birlikte yaşadığı kardeşleri tarafından öne sürülecek zarar ve ziyan talepleri,
- (Değişik:RG11/02/2006-26077) Zarara sebebiyet veren bir olay sonucunda, sağlanan özel güvenlik hizmetinin eksik veya yetersiz olduğu iddiasıyla özel güvenlik görevlilerinin mesleki sorumlulukları nedeniyle sigorta ettirene yöneltebilecek zarar ve ziyan talepleri,
- Özel güvenlik görevlilerinin yetkilerini görevli olmadığı süre içinde ve/veya görev alanının dışında kullanmaları nedeniyle sigorta ettirene yöneltebilecek zarar ve ziyan talepleri,
- Sigorta ettirene, savaş, her türlü savaş olayları, istila, yabancı düşman hareketi, çarpışma (savaş ilan edilmiş olsun olmasın), iç savaş, ihtilal, isyan, ayaklanma, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda tanımlanan terörist eylemler ve bu eylemlerden doğan sabotajlar ile bunların gerektirdiği askeri ve inzibati hareketler sonucu yöneltebilecek zarar talepleri,
- Özel güvenlik görevlilerinin 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu uyarınca mülki idare amiri ve genel kolluk amirinin sevk ve idaresi altında bulunmaları esnasında bu kişilerin kusurlu ve/veya yetkisini aşan emirlerinin yerine getirilmesi nedeniyle uğranabilecek zarar ve ziyana ilişkin talepler,
- Sigorta ettirenin özel güvenlik görevlilerine karşı yönelteceği zarar ve ziyan talepleri,
- Sigorta ettirene dolaylı zararlar nedeniyle yöneltebilecek talepler,
- Sigorta ettirene, herhangi bir nükleer yakıt olayı ile bu yakıtın yanması sonucu oluşacak nükleer atıklar veya buna atfedilebilecek nedenlerden ötürü iyonlayıcı radyasyon veya radyoaktivite bulaşmaları sonucu yöneltebilecek zarar ve ziyan talepleri,
- Kanunda belirtilen gerekli izin, eğitim ve ruhsatı bulunmayan kişi ve kuruluşlar tarafından verilmiş olan özel güvenlik hizmeti sonucu ileri sürülecek tazminat talepleri,
- Özel güvenlik mevzuatı dahilinde koruma gerektirecek bir durumda, suç teşkil edecek bir zarara sebebiyet veren olayın faili tarafından uğranılan zararlar.
- (Ek:RG11/02/2006-26077) Manevi tazminat talepleri,

A.6. Ek sözleşmeyle teminat kapsamına alınabilecek hal (Mülga:RG11/02/2006-26077)

A.7. Sigortanın Coğrafi Sınırı

Bu sigorta Türkiye sınırları içinde geçerlidir.

A.8. Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça Türkiye saatiyle öğlen saat 12:00'da başlar ve öğlen saat 12:00'da sona erer.

B. ZARAR ve TAZMİNAT

B.1. Zarar gören/hak sahibinin başvuru hakkı ve başvuru süresi

Zarar gören/hak sahibi poliçede öngörülen teminat sınırları içinde sigortacıya doğrudan talepte bulunabilir.

Sigortacı, zarar gören/hak sahibiyile temasa geçerek anlaşma hakkına sahiptir. Ancak, sigortacının yazılı izni olmadıkça, sigortacı ettiren tazminat talebini kısmen veya tamamen kabule yetkili olmadığı gibi zarar gören/hak sahibine herhangi bir tazminat ödemesinde bulunamaz.

Zarara sebebiyet veren olay, sigorta ettiren tarafından öğrenildiği tarihten itibaren beş gün içinde sigortacıya ihbar edilir.

B.2. Rizikonun gerçekleşmesi halinde sigorta ettirenin yükümlülükleri

Sigorta ettiren, rizikonun gerçekleşmesi halinde aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür:

- Bu genel şartlara göre, sorumluluğunu gerektirecek bir olayı, haberdar olduğu andan itibaren B.1 maddesinde belirtilen süre içinde sigortacıya ihbar etmek,
- Sigortalı değilmişçesine gerekli koruma ve kurtarma önlemlerini almak ve bu amaçla sigortacı tarafından verilecek talimatlara uymak,
- Sigortacının talebi üzerine, zarara sebebiyet veren olayın nedeni ile hangi hal ve şartlar altında gerçekleştiğini ve sonuçlarını tespiti, tazminat yükümlülüğü ve miktar ile rücu hakkının kullanılmasına yararlı olabilecek, elde edilmesi mümkün bilgi ve belgeleri gecikmeksizin vermek,
- Zarardan dolayı dava yoluyla veya başka yollarla bir tazminat talebi karşısında kaldığı veya aleyhine cezai kovuşturmayla geçildiği hallerde, durumdan sigortacıyı derhal haberdar etmek ve zarar talebine ve/veya cezai kovuşturmayla ilişkin olarak almış olduğu ihbarama, davetiye ve benzeri tüm belgeleri derhal sigortacıya vermek,
- Sigorta konusuyla ilgili başka sigorta sözleşmeleri varsa, bunları sigortacıya bildirmek.

B.3. Tazminatın ödenmesi

Sigortacı, tazminatı B.2 bölümündeki belgelerin eksiksiz olarak kendisine iletiği tarihten itibaren sekiz iş günü içinde, poliçedeki teminat tutarları dahilinde öder. Tazminatın bu süre içinde haklı bir neden olmaksızın ödenmemesi halinde, sigortacı temerrüde düşmüş olur ve ödenmemiş tazminat tutarına yasal temerrüt faizi uygulanır. Temerrüt faizi teminat sınırları içinde yapılmış ödeme sayılmaz.

Bu sigortayla ilgili olarak zarar gören/hak sahibi tarafından dava açılması halinde, sigorta poliçesinde yazılı sınırlara kadar davanın takip ve idaresi sigortacıya ait olup, sigorta ettiren, sigortacının göstereceği avukata gereken vekaletnameyi vermek zorundadır. Sigortacı dava masrafları ile avukatlık ücretlerini öder. Şu kadar ki, hükmolunan tazminatın sigorta bedelinden fazla olması halinde, sigortacı bu masrafları sigorta bedelinin tazminata oranı dahilinde öder.

Sigorta ettiren veya özel güvenlik görevlileri aleyhine cezai kovuşturmayla geçilmesi halinde, sigorta ettiren veya özel güvenlik görevlilerinin izniyle sigortacı da savunmaya iştirak eder. Bu takdirde sigortacı sadece seçtiği avukatın giderlerini öder.

Cezai kovuşturmadan doğan bütün giderler ve muhtemel para cezaları sigorta teminatı dışındadır.

B.4. Zarar gören/hak sahiplerinin çokluğu

Zarar gören/hak sahiplerinin tazminat alacakları, sigorta sözleşmesinde belirtilen teminat tutarından fazla ise, zarar gören/hak sahiplerinden her birine ödenecek tazminat tutarı, teminat tutarının tazminat alacakları toplamına olan oranına göre indirimle tabi tutulur. Birden çok kişinin zarar gördüğü hallerde, başka tazminat taleplerinin bulunduğunu bilmeksizin, zarar gören/hak sahiplerinden birine veya bir kaçına, yukarıda belirtilen indirimle göre kendilerine düşmesi gerekenden fazla ödemede bulunan iyiniyetli sigortacı, yaptığı ödeme çerçevesinde diğer zarar gören/hak sahiplerine karşı da borcundan kurtulmuş olur.

B.5. Sigortacının halefiyeti

Sigortacı ödediği tazminat miktarınca hukuken sigorta ettiren yerine geçer.

B.6. Zarar gören/hak sahiplerinin haklarının saklı tutulması ve sigortacının sigorta ettirene rücu hakkı

Sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran haller zarar gören/hak sahibine karşı ileri sürülemez.

Ödemede bulunan sigortacı, sigorta sözleşmesine ve bu sözleşmeye ilişkin kanun hükümlerine göre, tazminatın kaldırılmasını veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda sigorta ettirene rücu edebilir.

Sigorta ettirene, tazminatı gerektiren olayın,

- sigorta ettirenin veya özel güvenlik görevlilerinin kasti bir hareketi veya ağır kusuru,
 - uyarıcı, uyuşturucu, keyif verici maddeler veya alkol kullanılması,
 - özel güvenlik görevlilerinde bulunması gereken şartlara uymayan personel çalıştırılması
- sonucunda meydana gelmesi ve sigorta ettirenin rizikonun gerçekleşmesi halinde C.2 maddesinde belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmemiş olması hallerinde rücu edilir.

C. ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

C.1. Sigorta ücretinin ödenmesi ve sorumluluğun başlaması

Sigorta ücreti, prim ile sigorta sözleşmesine, bedeline veya primine ilişkin olarak mevcut ve ileride konulacak vergi, resim, harç ve diğer yükümlülüklerden oluşur ve sigorta ettiren tarafından ödenir.

Sigorta ücretinin tamamı, sözleşme yapılır yapılmaz poliçenin teslimi karşılığında peşin olarak ödenir. Ücret poliçenin teslimine rağmen ödenmemişse sigortacının sorumluluğu başlamaz. Bu şart poliçenin ön yüzüne yazılır.

C.2. Sigorta ettirenin sözleşme yapılırken beyan yükümlülüğü

Sigortacı, bu sigortayı, sigorta ettirenin rizikonun gerçek durumunu bildirmek üzere teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerindeki yazılı beyanına dayanarak kabul etmiştir.

Sigorta ettiren, sözleşme yapılırken gerçek durumu bildiği takdirde, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek bütün hususları sigortacıya bildirmeye mecburdur.

Sigorta ettirenin beyanının gerçeğe aykırı veya eksik olması halinde, sigortacının sözleşmeyi daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek durumlarda, sigortacı durumu öğrendiği andan itibaren sekiz gün içinde prim farkının ödenmesi hususunu sigorta ettirene ihtar eder. Sigorta ettiren, ihtarın tebliğ tarihini izleyen sekiz gün içinde talep olunan prim farkını ödemez veya demeyeceğini bildirirse, sözleşme feshedilmiş olur. Bu durumda, feshin hüküm ifade edeceği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası sigorta ettirene geri verilir.

Sigorta ettiren, sözleşme yapılırken sorulduğu halde kasten susmuş veya bilerek noksan ya da gerçeğe aykırı beyanlarda bulunmuşsa, gerçeği tam olarak bilmeyen sigortacı sözleşmeyi feshedebilir. Fesih halinde sigortacı primin tamamına hak kazanır. Sigortacı gerçeği öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde fesih hakkını kullanmadığı takdirde, bu hak düşer. Bu süre içinde riziko gerçekleşmişse, sigortacı tazminatı hak sahibine öder. Sigortacı, bu durumda

ödediği miktar kadar sigorta ettirene rücu eder.

Gerçeğe aykırı beyan hali, tazminatı gerektiren olayın meydana gelmesinden sonra öğrenilmişse, sigortacı, bu zarardan dolayı ödenmiş ve ödenecek tazminatın;

a) Gerçeğe aykırı beyanın kasten yapılmış olması halinde tamamı için,

b) Kasıt olmaması halinde, ödenecek tazminat miktarı ile, bu tazminatın alınan primin alınması gereken prim oranı ile çarpılması sonucu ortaya çıkan miktar arasındaki fark için sigorta ettirene rücu edebilir.

C.3. Sigorta ettirenin sigorta süresi içinde beyan yükümlülüğü

Sigorta ettiren, sözleşmeden sonra rizikoyu ağırlaştırıcı mahiyette meydana gelecek değişiklikleri, durumu öğrenir öğrenmez en geç sekiz gün içinde sigortacıya ihbarla yükümlüdür. Sigortacı durumu öğrendiği andan itibaren sekiz gün içinde prim farkının ödenmesi hususunu sigorta ettirene ihtar eder. Sigorta ettiren, ihtarın tebliğ tarihini takip eden sekiz gün içinde talep olunan prim farkını ödemez veya ödemeyeceğini bildirirse sözleşme feshedilmiş olur. Sözleşmenin feshi halinde, feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası sigorta ettirene geri verilir.

Prim farkının süresinde istenilmemesi halinde fesih hakkı düşer.

Söz konusu değişikliklere ilişkin ihbar yükümlülüğünün yerine getirilmesinden önce meydana gelen olaylardan dolayı ödenmiş veya ödenecek tazminatlar için değişikliğin bildirilmemesinin kasıtlı olup olmasına göre, C.2 maddesinin sigortacının rücu hakkına ilişkin (a) ve (b) fıkraları hükümleri uygulanır.

Sigorta süresi içinde meydana gelen değişiklikler rizikoyu hafifletici nitelikte olduğu ve bunun daha az prim alınması gerektirdiği anlaşılırsa, bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre hesaplanacak prim farkı sigorta ettirene geri verilir.

C.4. Sigorta ettirenin değişmesi, faaliyetinin sona ermesi

Özel güvenlik kuruluşunun faaliyet izninin iptal edilmesi veya faaliyetini sona erdirmesi hallerinde, sigorta sözleşmesi kendiliğinden feshedilmiş sayılır. Bu durumlarda, söz konusu tarihlerden sigorta süresinin sonuna kadarki süreye karşılık gelen prim tutarın gün esaslı üzerinden hesaplanarak sigorta ettirene iade edilir.

C.5. Tebliğ ve ihbarlar

Sigorta ettirenin ihbar ve tebliğleri, sigortacının merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla yapılır.

Sigortacının ihbar ve tebliğleri de sigorta ettirenin poliçede gösterilen adresine, bu adresin değişmiş olması halinde ise, sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye bildirilen son adresine aynı suretle yapılır.

Taraflara imza karşılığında elden verilen mektup veya telgraf ile yapılan ihbar ve tebliğler de taahhütlü mektup hükmündedir.

Sigortacı veya sigorta ettiren tarafından yapılan ihbar ve tebliğler, alındığı tarihi izleyen gün hüküm ifade eder.

C.6. Ticari ve mesleki sırların saklı tutulması

Sigortacı ve sigortacı adına hareket edenler, bu sözleşmenin yapılması nedeniyle sigorta ettirene ait öğrenecekleri ticari ve mesleki sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludur.

C.7. Zaman aşımı

Meydana gelen zararların tazminine ilişkin talepler, zarar gören/hak sahibinin, zarar ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten başlayarak iki yıl ve herhalde, zarara sebebiyet veren olay gününden başlayarak on yıl içinde zaman aşımına uğrar.

Sigorta sözleşmesinden doğan her türlü tazminat davası, zarar gören/hak sahibinin zararı ve tazminat yükümlülerini öğrendiği tarihten itibaren iki yıl ve herhalde zarara neden olay tarihinden itibaren on yıl sonra zaman aşımına girer.

Dava, cezayı gerektiren bir fiilden oluşmuşsa ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununda bu fiil için daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörülmekte ise tazminat davasında bu zamanaşımı dikkate alınır.

Sorumlu kişi hakkındaki zaman aşımını kesen sebepler, sigortacı hakkında; sigortacı hakkında zamanaşımını kesen sebepler de sorumlu kişi hakkında uygulanır.

Bu sigortada, tazminat yükümlülerinin birbirlerine karşı rücu hakları kendi yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdikleri ve rücu edilecek kimseyi öğrendikleri günden başlayarak iki yılda zamanaşımına uğrar.

Diğer hususlarda genel hükümler uygulanır.

C.8. Yetkili mahkeme

Sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar nedeniyle, sigortacı aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, sigorta şirketinin merkezinin veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acentenin bulunduğu yerdeki veya zarara yol açan olayın meydana geldiği yerdeki; sigorta ettiren aleyhine açılacak davalarda ise davalının bulunduğu yerdeki ticaret davalanna bakmakla görevli mahkemedir.

C.9. Yürürlük

Bu genel şartlar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(1) 11/02/2006 tarihli ve 26077 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile Bu tebliğin adı; metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.